

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falm” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 16. szám.

Április hó 21.

Mindenki adjon!

A megvadult elemek lecsitultak, a megáradt patakok és folyók lassan visszatakarodnak medrükbe, szennyes iszapot, borzalmas romokat és a romokon kesergő sokezer magyar családot hagyva maguk mögött. Kormányzó Urunk szívhez szóló felhívása nyomán sok magyar szív megdobbant már; az adakozás megindult, de sokan, nagyon sokan vannak, akik még mindig halogatták az adakozásban való részvételüket. Igaz, hogy az idej rendkívüli időjárás és ugyancsak rendkívüli események mindenkire kárt hoztak, mindenki kénytelen kisebb-nagyobb lemondásra, de még mindig adjanak hálát a Mindenhatónak mindazok, akiktől nem mindenüket ragadták el a megvadult elemek. „Adjon mindenki annyit, amennyit meg sem érez, de adjon,” — mondotta felhívásában Főméltóságú Urunk. — Filéereket, nélkülözhető holmikat, hogy megmutassuk a világnak, hogy a baj, a szükség óráiban egységes a magyar és testvéri összefogással tud áldozatot hozni egymásért és a hazáért, amelyért nemcsak meghalni dicső dolog, de élni, dolgozni még szentebb kötelesség...

Szociális szempontokat

Érvényesít a kormány abban a rendelkezésben is, amelyet a cukor- és zsirfogyasztás szabályozása érdekében, jóval a nálunknál sokkal gazdagabb országoknál később adott ki, rendszeresítve Budapesten a zsirjegyeket, az ország egész területén pedig a cukorjegyeket. Nem korlátozza ugyanis a vidék zsirfogyasztását, az anyák részére pedig havi másfélkiló, a 12 éven aluli gyermekek részére egykilós cukorfejadagot állapított meg a kormány az ország egész területén, tehát azokon a helyeken is, ahol a múltban alig volt cukor-fogyasztás.

Trianon tanulságait

kell idéznünk ezekben a napokban, amikor körülöttünk egyre hevesebben dúl egy új háború vérzivatarja. Ne felejtsük el, hogy a husz év előtti szegénybékéhez, a páris-környéki békediktátumokhoz a frontmögötti bomlasztó propaganda sodorta feltartóztathatatlanul a harc-tereken állandóan győztes központi hatalmakat. Hadseregeink győztek a frontokon, a háborút mégis elvesz-

tettük, mert meghomlott a fegyelem, a rémhírek, a kapzsiság fütötte elégedetlenség megbontotta a társadalmakat és a frontokat. Ma, amikor az emberi rövidlátás és hatalomféltés egy új világháború szellemét iparkodik rázabardítani az emberiségre, büszke örömmel kell tudomásul vennünk, hogy a felelős kormányférfiak mindent elkövetnek annak megakadályozására, hogy az árdrágítók és árulrejtők a nagy tüznél a maguk anyagi hasznának pecsenyéjét süitögethessék. Ez azonban nem elég! A társadalom minden tagjának részen kell lennie. El kell hallgattatni a rémhírterjesz-

tőket, nem szabad hitelt adni a sok-sok rémmesének, egyenetlenség, ellentét szítására alkalmas híresztelésnek. Magyarország semlegesége a békét, a békés építőmunka lehetőségét jelenti; ezt kockáztatjuk akkor, ha a hivatásunk körébe vágó dolgokon kívül, ostoba és rosszindulatú pletykák nyomán belebeszélünk a világpolitikai kérdésekbe. Vigyázzunk! Borzalmas lenne, ha elfelednők Trianon tanulságát és amíg a hivatalos Magyarország illetékes államférfiai a diplomáciai fronton győznének, a társadalom fegyelmezetlensége miatt mégis elvesztenők — a békét...

Korlátozták a cukorfogyasztást Budapesten bevezették a zsirjegyeket is

Az európai háború kitörése óta elsősorban a hádviselő államokban, de a semleges országokban is korlátozni kellett a közszükségleti cikkek és élelmiszerek fogyasztását. A korlátozó rendelkezéseknek a termelési és szállítási nehézségek és devizagazdálkodási szempontok voltak az okozói. Magyarország — tekintettel arra, hogy élelmiszereket a belső fogyasztást meghaladó mennyiségben termel — eddig nem volt kénytelen különösebb korlátozásokat életbe léptetni. Az egységes kenyérfajták bevezetése és hetenkint két hustalan nap bevezetése volt ezideig az az alig észrevehető rendszabály, amelyet nálunk életbe kellett léptetni.

A rendkívüli időjárási viszonyok miatt, figyelembe véve a tavalyi rossz tengeritermést, a kormány az előállott takarmányhiány pótlására kénytelen volt tengeri és erőtakaromány behozatálát engedélyezni. Hogy azonban a külföldi fizetési eszközöket igénylő takarmánymennyiség behozatala ne öltön túlzott mértéket,

kénytelen volt a kormány a zsirfogyasztás korlátozása iránt intézkedni.

Figyelembe vette azonban a kormány a vidék különleges helyzetét; azt, hogy a szalonna- és zsirféle a falu és vidék egyik fő tápláléka és ezért április 14-én kiadott rendeletével csak Budapest székesfőváros területére léptette életbe a zsirjegyeket.

Budapesten és környékén április 15-től fejenként és havonként csak egy ellenében és csak 1—1 kg zsirt lehet vásárolni.

Mint hogy a rendkívüli időjárás a cukorrépa elvetését késlelteti, a cukorfogyasztást is korlátozni kellett. A kormány rendelete értelmében április 15-től bevezették a cukorjegyet is.

Budapesten és az alábbi városokban a fejadag havi 1 kg, illetve heti 24 dekagram:

Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Újpest, Albertfalva, Békásmegyér, Budatétény, Cinkota, Csepel, Dunaharaszti, Nagytétény, Mátyásföld, Pesthidegkut, Pestszentimre, Pestújhely, Rákosszabá, Rákoshegy, Rákoskeresztúr, Rákosliget, Rákosszentmihály, Sashalom, Soroksár, Vecsés.

A cukorfejadag személyenként és hetenkint 12 dekagram:

Abony, Alag, Baja, Balassagyarmat, Bánhid, Battonya, Békéscsaba, Beregszász, Berettyóújfalú, Bonyhád, Budakalász, Budakeszi, Budaörs, Cegléd, Celldömölk, Csongrád, Debrecen, Diósd, Diósgyőr, Dombóvár, Dorog, Dunaföldvár, Dunakeszi, Dunaszerdahely, Eger, Ercsi, Érd, Érsekújvár, Esztergom, Felsőgalla, Gödöllő, Gyoma, Gyömrő, Győr, Győrszentiván, Gyula, Hajduböszörmény, Hajdúnánás, Hatvan, Héjcsaba, Hódmezővásárhely, Huszt, Isaszeg, Jászapati, Jászarokszallás, Jász-

Teleki Mihály gróf a jegyrendszerrel

A jegyrendszernek két cikkre — a zsirra és cukorra — történt bevezetése kapcsán Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter a sajtó előtt tett nyilatkozatában többek között a következőket jelentette ki:

— Az az óvatosság és előrelátás — mondotta — amellyel az ország élmezőjének kérdését intézzük, kötelességünkkel teszi, hogy a meglévő zsirkészletekkel számoljunk addig, amíg kedvező körülmények folytán zsirállományunk kellő javulást nem mutat.

— Arra, hogy más cikkeknel is jegyrendszer léptessünk életbe, nem is gondolunk.

Nyilatkozata befejező részében a

berény, Kalocsa, Kaposvár, Karcag, Kassa, Kecskemét, Keszthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiszajszállás, Kisvárd, Komárom, Kőszeg, Kunszentmárton, Léva, Losonc, Makó, Mátószalka, Mezőberény, Mezőtur, Miskolc, Mohács, Monor, Mosonmagyaróvár, Munkács, Nagykanizsa, Nagykáta, Nyírkőrös, Nagyszőlős, Nyírbátor, Nyiregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pápa, Pécel, Pécs, Pilisvörösvár, Pomáz, Püspökkladány, Radván, Rimaszombat, Rozsnyó, Salgótarján, Sarkad, Sárospatak, Sárvár, Sátorlajuhely, Sopron, Szeged, Szekesfehervár, Szekszárd, Szenc, Szerencs, Szolnok, Szolyva, Szombathely, Tapolca, Tatatóváros, Tokaj, Törökszentmiklós, Turkeve, Ungvár, ÚHő, Vác, Veszprém, Zalaegerszeg.

Az ország egyéb községeiben a cukorfejadag heti 7, illetve havi 30 dgr.

Amikor a kormány a fejadagokat megállapította, figyelembe vette az érdekelte néprétegek táplálkozási viszonyait. Budapest kétségkívül a legnagyobb cukorfogyasztó, míg a vidék, különösen a falu nehéz munkát végző népe számára a szalonna, a zsir bir hasonló jelentőséggel. Ezért vezették be csak Budapesten a zsirjegyeket, s állapítottak meg a falvak számára kisebb cukorfejadagokat.

De teljes mértékben érvényesítette a kormány a zöldkereszt-akcióban is megnyilatkozó szociális szellemet, amennyiben

a terhes és szoptató anyák cukorfejadagját havi másfél, a 12 éven aluli gyermekekét pedig havi 1 kilóban állapította meg.

Ezen az alapon egy olyan falusi család, amely az apától, terhes vagy szoptató anyától és két 12 éven aluli gyermekből áll, havi 3.80 kg cukorra szóló jegyet kap. (Az apa 30 dgr, a terhes anya 150 dgr, a két gyermek 100—100 dgr, összesen 3.80 kg.)

Megjegyezzük, hogy cukorjegy van pld. Németországban, Angliában, Svájcban, Hollandiában, Izlandban, Olaszországban, stb. Olaszországban a havi fejadag 500 dgr.

miniszter annyi fegyelmet és alkalmazkodást kér a nagyközönségtől, amilyen gondoskodással és előrelátással a kormányzat ezt a rendelkezést az ország közgazdasági élete és nyersanyaggazdálkodása érdekében előkészítette.

Készlet-bejelentési kötelezettség

A rendelet értelmében az ország egész területén, bárhol található mindennemű cukorkészletet zár alá vett a kormány.

Mindenki, akinek háztartásában személyenként két kilogramnál nagyobb cukorkészlet, vagy összesen egy mázsányi

POLITIKA

AZ ÚJ ADÓREFORMJAVASLAT A KÉPVISELŐHÁZ ELŐTT

A képviselőház néhány napos szünet után április 16-án tartott ismétlést. Az ülés megnyitása után Tasnádi Nagy András elnök bejelentette, hogy a miniszterelnök átiratot intézett a Házhoz a kivételes hatalom meghosszabbítása tárgyában, majd ismertette a felsőház elnökének a földbirtokpolitikai és más törvényjavaslatok elfogadására vonatkozó közlését. Előadói jelentések felolvasása után Hóman Bálint kultuszminiszter, Csáky István gróf külügyminiszter és Radocsy László igazságügyminiszter nyújtottak be tárcájukra vonatkozó törvényjavaslatokat.

A legnagyobb fontossággal kétségkívül Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter adójavaslata bir,

amely a kormány szociális és családvédelmi szempontjait fogja megvalósítani az adózás terén.

A képviselőház a törvényjavaslatok tárgyalását az április 19-iki ülésén kezdte meg.

A pénzügyminiszter által benyújtott adóreformjavaslat

nagy kedvezményeket, sőt teljes adóelengedést biztosít a földadónál, az elemi csapások által okozott rendkívüli károknál, ha azok kellő gondossággal nem voltak elháríthatók.

A szociális szempontoknak megfelelőleg állapítja meg a házadót s például teljes adókedvezményben részesíti azokat, akiknek bérházában lakó családok gyermekeinek száma az összes lélekszámnak a felét teszi ki.

A kereseti adó alól állandóan mentesek azok a földhaszonbérlettel, akik csak annyi földet bérelnek, amelynek kataszteri tiszta jövedelme 25 pengőt nem haladja túl.

Nagy kedvezményt biztosít a törvényjavaslat a kézműiparosoknak. A családvédelmet, akként szolgálja, hogy a rendes adótétel azokra állapítja meg, akiknek legalább három családtagjuk van. Akiknek csak két családtagjuk van, 5 százalékkal, akiknek csak egy, 10 százalékkal, akiknek háztartásához pedig egy családtag sem tartozik, 15 százalékkal fizetnek többet. Azok pedig,

akik 30 évesek í elmúltak és házasságot még egyáltalában nem kötöttek, 25 százalékkal fizetnek többet a rendes adótételnél.

A 25 százalékos szigorítás nem vonatkozik a nősülési, vagy férjhezmenési tilalom alatt álló egyházi személyekre.

A MINISZTERELNÖK AZ ÁLHIRTERJESZTŐK ELLEN

A Magyar Élet Pártja április 16-án délután Vay László báró országos elnök elnöklésével népes értekezletet tartott. Az ülés megnyitása és kisebb jelentőségű bejelentések után feszült érdeklődés közben emelkedett szóra Teleki Pál gróf miniszterelnök.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nőkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:30 7:10 9:10 10:30 16: 21:20

Tanulságos prospektus a lap olvasóinak ingyen!

A miniszterelnök a kizárólag a nemzet érdekeit szem előtt tartó és azokat feltő államférfi határozottságával bélyegezte meg az ország egységét és nyugalalmát álhirekkel és rémmeséikkel veszélyeztető fecsegők aknamunkáját. Hangsúlyozta, hogy

a bel- és külpolitikai kérdéseket érintő álhirek terjesztőivel és azokkal a lapokkal, amelyek ebbe a veszélyes játékba bekapcsolódnak, ha az üzelmek meg nem szűnnek, kemény rendszabályokat fog foganatosítani.

A nagy tapsal és éljenzéssel fogadott felszólalás után a miniszterelnök ismét szólásra emelkedett, hogy tájékoztatást adjon a zsir- és cukorjegyek bevezetésének okairól. Kifejtette a miniszterelnök, hogy a fővárosi cukoradagok az átlagos fogyasztásnak mintegy a kétharmadát teszik ki, míg

a sokkal kisebb falusi fejadagok meghaladják a falusi lakosság átlagos cukorfogyasztását.

Éppen a falu népének másirányú táplálkozása tette szükségessé, hogy a vidéken mellőzzék a zsirjegy bevezetését. A szociális szempontoknak tett eleget a kormány akkor, amikor

a terhes anyák és gyermekek fejadagját országsszerte másfél, illetve egy kilogrammban állapította meg.

A miniszterelnök felvilágosító jelentéseit a pártértekezlet nagy helyesléssel és éljenzéssel vette tudomásul.

VESZPRÉM VÁRMEGYE ÜDVÖZÖLTE A MINISZTERELNÖKÖT

Veszprém vármegye április 17-én tartotta közgyűlését Berky Miklós alispán elnöklésével. Napirend előtt Hunkár Béla volt főispán szólalt fel és hangoztatta, hogy aki a mai világégésben a nemzeti egységet meg akarja bontani, az nem szereti hazáját. Indítványozta, hogy táviratilag üdvözlőjként Teleki Pál gróf miniszterelnököt, akit bizalmukról és további támogatásukról biztosítanak. Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadták el.

A JUGOSZLÁV IGAZSÁGÜGYMINISZTER LÁTOGATÁSA

Április 17-én, szerdán délután Budapestre érkezett Markovics László jugoszláv igazságügyminiszter. A jugoszláv vendég itt tartózkodása során előadást tartott nemzetközi jogi kérdésekről, kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Urnál és megbeszéléseket folytatott a kormány tagjaival.

A világhelyzet

az európai háború 33-ik hetében

A nagy északi mérkőzés fejleményei ma még tisztán nem láthatók. A vihar, amelyet az angol hajóraj a norvég vizek aláaknázásával indított el, s amelyre a német válasz Dánia megszállása s a norvég főváros és északi kikötők birtokbavétele volt, egyre inkább erősödik. Ma ismét ott tart a világ közvéleménye, mint a finn-orosz háború folyásánál, hogy nem annyira a mérkőzés részleteit tartja fontosnak, mint sokkal inkább azt, hogy

mi fejlődhetik ki továbbra a háborúnak ebből az újabb kiszélesítéséből.

A norvég hadszíntér eseményeiről csak a hivatalos jelentésekből tájékozódhatunk. Azok pedig vagy titkolóznak, vagy ellentmondók. A német jelentés hangoztatja, hogy a német haderő az egyesült angol-francia tengeri és légi támadásokkal szemben is megtartotta mindazokat a norvég kikötőket és tengeri erőket, amelyeket első nap birtokba vett. Azt mindkét fél hadijelentése megerősíti, hogy az angolok Narvik (fontos norvég kikötő) közelében partra szálltak. Londoni jelentés pedig hangsúlyozza, hogy már egyesültek is az északon harcoló norvég csapatokkal és szárazföldön is felveszik a harcot. A németek Narvik helyzetét megingathatatlannak mondják, s jelentik, hogy a narviki vasutat a svéd határig birtokukba vették. Nem kisebb jelentőségű események játszódnak le Norvégia déli részén sem, ahol a németek tervszerűen nyomulnak előre és Trondjennél már ketté is vágják Norvégiát.

Hogy mik lesznek a végső fejlemények, megjósolni bajos volna. A közeljövőben mindez elválik.

Most mindkét fél számára az erőgyűjtés napjai következnek.

Az angol csapatszallító hajók az Északi-tengeren át, a németek a Skagerrakon és Oslón keresztül, továbbá légi uton igyekeznek minél nagyobb haderőket juttatni Norvégiába.

A világ lélekzetét visszafojtva figyelni a nagy eseményeket bevezető mozdulatokat, amelyekből csak keveset tudhat meg, mert a szembenálló nagyhatalmak a legszigorubb hadititokként kezelik a csapatszallításra vonatkozó adatokat.

A magyaránnyavá szélesedő vállalko-

zás természetesen az egész világ nyugalalmát megzavarja. Egyre inkább előtérbe nyomul a kérdés, hogy eldőlhet-e a sziklás, jéghegyekkel borított és nehezen járható Észak-Norvégiában az óriási fegyveres mérkőzés sorsa? S ha nem, hol folytatódik?

Napokon keresztül célzott a világsajtó Hollandia esetleges megszállására, ahol az angolok akarnak megvetni lábukat. De nem útköznek-e ott is német felvonulásba? S ami mégjobban izgatja a világ közvéleményét, mi lenne a hollandok hatalmas keletindiai gyarmataival, amelyekért máris farkasszemet néz egymással Japán és az Északamerikai Egyesült Államok. Japán ugyanis nem tűrné, hogy Hollandia megszállása esetén a holland gyarmatok védelmét az Egyesült Államok hadihajói biztosítsanak.

Változatlanul leköti a világ közvéleményének figyelmét a délkelet-európai helyzet is, amelyben a közeli napokban érdekes és fontos esemény történt.

Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Bulgária nagyhorderejű egyezményt kötöttek a zavartalan dunai hajózás biztosítására.

Az olasz félhivatalos szerint „az egyezmény új bizonyítéka annak, hogy a négy állam semleges marad és megvédi magát minden háborús kockázat ellen”. Olaszország mint fokozódó katonai felkészültsége és újabban egyre inkább megújuló komor figyelmeztetései is mutatják, ellene van annak, hogy bárki és bárminő célzattal megzavarja a dunai terület, vagy a Földközi-tenger egyensúlyát.

LEGUJABB

Három fiut darabokra tépett egy talált lövedék

Nyírbogát határában Szatmári Sándor 15 éves fiu régi, rozsdás lövedéket talált. Két társával, Jebudonszki Jánossal és Jung Andrásal fészegette a lövedéket, majd egyikük baltával ráütött. A lövedék felrobbant és mind a három fiut darabokra tépte.

zsirkészlete (sertészsir, sertésbőr, sertészsirszalonna, le-szózott állapotban is), illetve tiz-hízósertése (élő-, vágott-, hasított-, vagy félsertés) van, kötelek ezt záros határidőn belül bejelenteni a jegyzői, illetve polgármesteri hivatalban.

Nem kell bejelenteni a füstölt-, paprikás-, sült-, csemege-, vagy kenyérszalonnát. Budapesten a 3 kg. felüli zsirkészletek is bejelentendők.

A rendelet ellen vétőket két hónapig, háboru esetén hat hónapig terjedhető elzárással büntetik. A pénzbüntetés legmagasabb értéke 8000 pengő, illetve, ha a kihágással elért hasznót meg lehet állapítani, a 8000 pengőnek az elért nyereség kétszeresére felemelt összege. Az elrejtett készleteket elkobozzák.

Falu-Gazdaszövetség

A Faluszövetség bodrogszentesi kézműves- és kisgéresi gyékényfonó tanfolyamának záróünnepélyét f. hó 7-én rendezte meg Királyhelmecen, a járási ipartestület nagytermében, a Bodrogszövetség Gazdasági Egyesület. A magyar Híszkegy elnöklése után, Czigány György, a Bodrogszövetség Gazdasági Egyesület elnöke, mondott megnyitóbeszédet, majd Varga Katalin kézimunkatanítónő, a bodrogszentesi tanfolyam vezetője, ismertette a tanfolyam menetét és az elért eredményeket. Radácsy Györgyné, a MANSz. helyi csoportjának elnöke nagyhatású beszédében ismertette a háziiparnak ma különösen nagy fontosságát s minél nagyobb számban való bekapcsolódásra buzdította a megjelenteket. Adorján Győző ref. lelkész előadása után, melyben a kisgéresi gyékényfonó-tanfolyamot ismertette, a bacsikai és perbenyiki gazdasági tanfolyamon tanultakról számoltak be a résztvevő gazdaijak. Czigány György elnök és Szabó István főtítkári vezetése mellett, majd a bizonyítványok, jutalomkönyvek és a Faluszövetség ezüst- és bronzérmeinek kiosztása után, Virágh Béla ref. esperes, országgyűlési képviselő, mondott záróbeszédet. A kitűnően sikerült záróünnepély, amelyen Radácsy György főszolgabíró, a m. kir. iparügyi minisztérium részéről Petényi Ferenc háziipari felügyelő, a Tiszajobbbparti Mezőgazdasági Kamara részéről Janka Péter elnök és Dorzs Klára előadó, a Faluszövetség képviselőjében pedig Kánya Terézia szakosztályvezető vettek részt, a Himnusz hangjai mellett fejeződött be utána a megjelentek a tanfolyamok kiállítását tekintették meg.

Az Angol-Magyar Bank közgyűlése

Az Angol-Magyar Bank Rt. részvényesei Schöber Béla dr. titkos tanácsos elnöklésével április 15-én tartották meg a 49. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés jóváhagyta az 1939. üzletév mérlegét, mely 1.622.510.54 P. tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság indítványának megfelelően a közgyűlés elhatározta, hogy bár a nyereség lehetővé tenné az intézetnek az osztalékfizetést, a világpolitikai helyzettel kapcsolatos körülményekre való tekintettel az osztalékfizetés újrafelvétele az idén még ne történjék meg, hanem a nyereség a belső erő növelésére fordíttassék. Dálnoki-Kováts Jenő kormányfőtanácsos méltatta az intézet lefolyt évi működését és a részvényesek elismerését fejezte ki az igazgatóság, az ügyvezetőség és a tisztviselői kar iránt. A közgyűlés az igazgatóság tagjaiul megválasztotta Béli Kálmán gróf nagybirtokost és vitéz Simon Elemér dr. titkos tanácsos, felsőházi tagot, a magyar vöröskereszteszervelet elnökét.

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Birkahus és francia bor

Lássuk előbb a birkahus kérdését. Erre a csemegére a magyar városok lakói akkor kezdtek valójában fölfigyelni, amikor a földművelésügyi miniszter rendelete a hustalan napokkal kapcsolatban megjelent. Az állt benne, hogy birkahust hustalan napokon is árusíthatnak. Indoka pedig a gyapjutermeles fokozásának elérése volt, amire már sokkal kevesebben figyeltek, pedig a rendelet fő célja volt. Azt még nem állapíthaták meg, hogy mennyivel emelkedett a birkahusfogyasztás. Az egészről csak az bizonyos, hogy néhány nap múlva a világ e legértelmesebb állatának husát 50—60 fillérrel emelték vilónként.

Ha már most azt olvassuk valahol, hogy Anglia a világ legtöbb birkahust fogyasztó nemzete, mindjárt gondoljunk arra is, hogy Nagy-Britannia állítja elő a világ gyapjutermelesének 41 százalékát. A két dolog között pedig szoros összefüggés van. Ha nem fogyasztaná el a birkahust, ami legbiztosabban akkor követhetne be, ha az árát indokolatlanul felszoktatnák, elsorvadna a gyapjutermeles és bedugulna az angolok legjövendőmezőbb keresetforrása, a finomposztóipar. Ezt pedig egy angol sem akarja. Inkább háromszor is eszik jó és olcsó birkahust naponta. A haszon biztosítását a gyapjura bizza. Abból azután ehetik és ihatik a birkahus mellé, amit csak akar.

Vagy ott van a francia bor kérdése. Könnyen állítják egyes világjáró emberek, hogy a franciák tulajdoságos borivók. Az oka ennek is megvan. De nem nagyobb borivók, mint sörivők a németek. A francia a világ legnagyobb bortermelője. Nemcsak előszeretettel issza a borát, hanem reklámot is csap neki, ahol csak módja van rá. Olyat, hogy a világ minden tájára vizik drága pénzen. Olcsón csak ők isszák otthon. Franciát pedig lámpával sem találni, aki arról igyekeznék meggyőzni embertársát, hogy bort ne igyék. Inkább ő maga jár elől jó példával reggel, délben, este. Minden étkezésnél.

Ezek a példák azt mutatják, hogy mégiscsak kell valahogy igazodnunk a gazdasági helyzethez. Akkor különösen, ha olyan felelősségteljes idők vannak, mint a maiak. Mert egészen bizonyos, hogy

nem ok nélkül hangsúlyozta nemrégiben Szegeden Teleki Pál gróf miniszterelnök, hogy termeljünk olajos magvakat,

s a földművelésügyi miniszter sem azért akarja a gyapjutermeles fokozását, hogy azt megneveléssel, vagy ami még rosszabb, a birkahus okatlan drágításával megakadályozzák.

Nem. Az angol évszázadok óta nyeli a birkahust, s a francia se ma kezd bort inni. A háboruban azonban nekik is, akik a világ leggazdagabb nemzetei, sok minden mást meg kell tanulniok, s ami fő, betartaniok. Mert

a gazdasági boldogulás kérdése minden fegyverrel szemben, lemondanitúdon és összetartáson mulik.

E tulajdonságok mesterei a németek, akik olyan fegyverrel rendelkeznek általuk, hogy semmiféle gazdagsággal föl nem mérhető.

Mézes János

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35.(saját ház)

Kötelező munkasegítség az árvizsújtotta és a visszacsatolt területen

A kormány 2660—1940. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére elrendelt

kötelező munkamegsegítésről szóló 7.390—1938. M. E. számú rendelet hatályának kiterjesztése tárgyában.

Az árvíz által okozott rendkívüli helyzet, valamint a késői kítavasozás miatt a tavaszi mezőgazdasági idénymunkák elvégzése az ország sok helyén késedelmet szenvedett. Ezért a kormány szükségesnek tartotta a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére elrendelt kötelező munkasegítségéről szóló rendelet által létesített kötelező munkasegítség intézményét

azokra az esetekre is kiterjeszteni, amikor a mezőgazdasági termelés folytonossága az árvizek, belvizek, illetve más elemi csapások által okozott rendkívüli helyzet következtében más-kép nem biztosítható.

Megkezdődött az árvizkárok jóvátétele

A Főméltóságú Ur kezdeményezésére megindult társadalmi gyűjtés eredménye eddig meghaladja a kétmillió pengőt. A megáradt folyók és a belvizek apadóban vannak, csupán a Fekete- és Sebes-Körös között, a magyar-román határon felgyűlt belvizek fenyegetnek áradással.

Alig mult el a vesztély, vitéz Bonczos Miklós államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos irányításával

máris megkezdődött a rombdólt házak, épületek újraépítésének munkája és a károsultak megsegítése.

A mezőgazdasági károkat a törvényhatóságok első tisztviselői és a gazdasági felügyelők sürgősen megállapítják és összeírják az elpusztult vetések pótlására, vagy bevetetlen területek tavaszi vetéséhez szükséges vetőmagigényeket.

Vitéz Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos részletesen beszámolva az árvizkárosultak érdekében tett kormányintézkedésekről, a megoldásra váró feladatokat az alábbiakban foglalta össze:

1. Az árvíz által okozott károknak pontos megállapítása és a valóságnak megfelelő megbecsülése.

2. A helyreállítások és építkezéshez szükséges anyagok kedvezményes beszerzése és szállítása.

3. A központi irányítás és műszaki

Negyedmillió hold szántót öntött el a víz

Az árvizek és belvizek által sújtott gazdák vetőmagellátásával kapcsolatosan, illetékes helyen többek között a következő nyilatkozatot tették:

— A téli fagykárokat szenvedett gazdáknak a földművelésügyi miniszter március 16-án kelt rendeletével kölcsön, valamint kedvezményes áru vetőmagakciót engedélyezett, amelynek keretén belül a mai napig kölcsön formájában 11.128 métermázsza zab, 800 métermázsza árpa, 3890 métermázsza kukorica, kedvezményes áron pedig 19.400 métermázsza zab, 600 métermázsza árpa és 14.410 métermázsza kukorica vetőmagot utaltak ki. Ennek az akciónak hatályát március 28-án a miniszter rende-

Ezenfelül szükséges volt a rendelet hatályát a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területekre is kiterjeszteni. Az állami főhatalom változásával kapcsolatos események során ugyanis az említett területeken a cseh hatóságok katonai célokra több ezer lovat vettek igénybe. Mivel pedig az említett területeken mezőgazdasági eszközökben is hiány mutatkozik, a mezőgazdasági termelés folytonosságának biztosításához szükséges eszközökről és állatokról a kötelező munkasegítség útján kell gondoskodni.

A kötelező munkasegítség kiterjesztése

az árvízvédelem országos kormánybiztosának előterjesztésére az árvíz által sújtott lakosság munkasegítségben való részesítése végett,

valamint a visszacsatolt területeken a cseh hatóságok által elvitt lovak és mezőgazdasági eszközök hiányának pótlása végett szükséges.

ellenőrzés mellett az előre megállapított tervek szerint az épületek felépítése vagy kijavítása.

4. Anyagi támogatás az építkezéshez.

Bejelentette nyilatkozatában a kormánybiztos, hogy a kárfelvételre már az árvízvesztély kezdetekor felhívta a főispánokat és így a kárfelvételt előreláthatóan hamarosan be is fejezhetik. Részletezte ezután az építkezéshez nyújtandó támogatást — építőanyag, szállítási eszközök, munkások beszerzése, biztosítása, segélyek vagy kölcsönök nyújtása — amely a vármegyei szociális alapok révén fog történni. A társadalmi gyűjtésből kizárólag segélyképpen kapnak a károsultak támogatást.

A továbbiak során kijelentette az árvízvédelmi kormánybiztos, hogy az épületek helyreállítási munkálatainak központi műszaki irányítását és felügyeletét magának tartotta fenn és állandóan személyesen fogja irányítani.

KÉPVISELŐK AZ ÁRVIZKÁROSULTAKÉRT

A képviselőházban április 16-án pártközi értekezlet volt, amelyen a parlamenti pártok vezetői vettek részt. Az értekezlet elhatározta, hogy az egyes pártok minden tagja husz pengőt ajánl fel az árvizkárosultak javára.

letileg kiterjesztette az időközben fellépő árvizek és belvizek által sújtott területek gazdáira is s az árvizkárosult termelőknek ezideig 1900 métermázsza köles és 3500 métermázsza kukorica vetőmagot utaltott ki.

A beérkezett jelentések szerint körülbelül 250.000 katasztrális hold az az árvíz sújtott szántóföldi terület, amelyre vetőmagot kellett biztosítani. Az idő előrehaladottsága miatt már csak köles- és kukoricavetőmag kiosztása jöhetett tekintetbe. Az igénylések kielégítése a gazdasági felügyelőségek közbenjöttével állandóan folyamatban van.

Ajtók, ablakok,

száraz boroviból készen és rendelkezésre jutányosan kaphatók:

Kardos asztalos üzemében

Budapest, VI., Váci-ut 64. sz.
Telefon: 291 602.

„Korfordulón” Kovrig Béla könyve az időszerű kérdésekről

A husvétii könyvpiacra kivételes érdeklődés fogadta Kovrig Béla társadalompolitikai tanulmányainak kiadását, melyben a kiváló szak- és köziró az európai népek világnézeti életformáinak államrendszerü kialakításának történelmi és gyakorlati ismertetését nyújtja.

A vaskos, finom kiállítású könyv találó címe „Korforduló.” Bemutatja a mai európai ember gazdasági, szociális, kulturális törekvéseit és azoknak okait, a türelmetlen sóvárgást a gyökeres reformok után. Nem pusztán tudományos elmélyedés, hanem élvezetes, gyakorlati magyarázata a mai idők eseményeinek. Valóságos izgalmas regény mindenki számára. A könyv egyes fejezetei sorra élénk tájakk:

Oroszország történelmi problémáit, a százados szláv törekvéseket, Sztalin uralmát, teletüzdelve értékes gazdasági statisztikai adatokkal. Oknyomozó módon vonultatja fel a fascista szellem kifejlődését, nagyszerű mozzanatait, Mussolini csodálatos elhivatott államférfiúi nagyságát, fényesen igazolva a fascista államvezetés célkitűzéseit, amelyek Mussolini országot Európa egyik legnagyobb hatalmává tették. Majd részletesen szembeállítja a fascizmust és Hitler nemzetiszocializmusának egyes jeleneit, pontosan megjelölve Hitler mozgalmanak térhódító állomásait.

Rámutat az éltető és elfajult nacionalizmusra, az európai szociáldemokrácia erővesztésére és a proletárvizsgálókaira. Majd tárgyalja Amerika versenyzőgazdálkodását, a spanyol polgárháború tanulságait, azt a keresztény szellemű gyakorlati politikát, amelynek nagyszerű iskolapéldája Portugália és népének ujjászületése.

De szól Kovrig Béla a magyarság társadalmi és gazdasági átalakításának óriási munkájáról, a szociális követelményekről, a tetterős magyarra háruló új cselekvéstől, beigazolva, hogy az a magyar lelkiesség, a magyar ember természetének és szabadságigényének hogyan feleljen meg.

Ha a magyarság a munkát tekinti elsődleges feladatnak nemzeti életében, akkor bátran nézhet a jövő elé. A nemzetvezető kiválasztása, a falvak népének megerősítése, a nemzeti munka szervezése, a magyarság létfenntartása csak a keresztény szociálpolitikán keresztül magasztosulhat fel. Kovrig Béla új könyve a házáért, a közért való önfeláldozás, áldozatkészség növelését célozza. Éppen azért hisszük, hogy a magyar vidék népe nagy haszonnal forgatja ezt a könyvet, amely mélyenszántó tudományos felkészültséggel a jövőbe látó fanatikus magyar lelken át vetíti élénk megrázó szavakkal, hogy nem szabad a katasztrófákat ölbetett kézzel néznünk, hanem a nemzet érdekében mindent elkövetni, hogy azok be ne következzenek.

A könyvet a budapesti kir. Egyetemi Nyomda adta ki, a töle megszóított izléssel és gondnal.

Szekeres László dr.

Az 1891-ben alakult

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

ellátja a mezőgazdaságot mindennemű mezőgazdasági áruval és értékesíti az összes terményeit és termelvényeit.

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. szám — Telefon: 127-388.

Az O. A. G. üvegtartályos permetezőről és porszívóról
kérjen azonnal díjtalan ismertetőt
otrokotsi Adorján Géza, mechanikai laboratóriumától, Bpest, Rákóczi-ut 40
Telefon: 33-86-42.

ASSZONYROVAT

Főzzön olcsón tápláló ételt!

A földművelésügyi minisztérium közgazdasági és köznevelési főosztálya április hó 11-én a Székesfővárosi Gázművek Vilmos császár-úti bemutatóhelyiségében előadást rendezett „Magyar Népelemezés” címmel és arra meghívta a Magyar Szövetkezeti Asszonyliga és a Buross Női Tábor tagjait, a népművelési bizottságok vezetőségét és a sajtó képviselőit.

Az előadást a földművelésügyi minisztérium képviselőjében Hazay Árpád dr. miniszteri osztálytanácsos vezette be. Utalt a magyar népelemezés egyoldalúságára, majd hangsúlyozta, hogy ennek az állapotnak megszüntetését a népegészségügyi szempontokon kívül, agrármegfontolások is sürgetik. Itt van például

a rendkívül könnyen emészthető, fehérje- és vitaminbő juhus,

amelyet nálunk alig fogyasztanak. Márpedig nagyfontosságú nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy gyapju-szükségletünket teljes egészében magunk termeljük. A juhtenyésztést feltétlenül fokoznunk kell, de ez a cél csupán akkor érhető el, ha a termelő gazda a gyapjutadó állat husát is értékesítheti. A földművelésügyi minisztérium a juhhús fogyasztásának megkedveltetése érdekében széleskörű mozgalmat indított, amely főként abban csúcsosodik ki, hogy megtanítsa a háziasszonyokat a juhhús helyes kezelésére, a faggyuszag eltüntetésére és számos ízletes étel elkészítésére.

A tetszéssel fogadott előadás után Herczegh Sándorné Leisen Erzsébet dr., a Magyar Szövetkezeti Asszonyliga főtitkára, hangsúlyozta, hogy a magyar asszonyoknak az egész vonalon rá kell térniük a magyar termények fogyasztására. Ezután Lauritsin Miklósné, a Gázművek előadó-nője, adott érdekes és tanulságos utbaigazítást a juhhús előkészítéséről és felhasználásáról.

A hallottakat nyomban ellenőrizhette a közönség, amennyiben költséges gyanánt felszolgálták

juhpástétomot, törökös juhhúst burissal, borban párolt juhsültet, juhturós pogácsát és juhturós lángost.

Valamennyi étel kitűnően volt elkészítve, birkaszagot (faggyuszagot) a legkényesebb orr sem fedezett fel rajtuk. A juhhús-bemutató bizonyára számos új hívet szerzett a legértékesebb húsfélések fogyasztásának.

A juhhusból készíthető ételekről kiváló ételrecepteket tartalmazó füzetet is kiadott a földművelésügyi minisztérium köznevelési ügyosztálya: *Főzzön olcsón — tápláló ételt!* címmel.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. igazgatósága április 10-én tartott ülésén megállapította az intézet 1939. évi mérlegét, mely 71.687.48 pengő tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság az április 23-ára összehívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a tiszta nyereség, a tartalékok megfelelő dotálás mellett, új számlára vitessék elő.

Változékony és hideg lesz áprilisban az időjárás

Hankó Márton ny. főreáliskolai tanár, akinek április első felének időjárására vonatkozó és bevált jóslatát is közölte a *Vasárnap*, április második felének valószínű időjárását a következőkben jellemzi:

— *Hazánkban az idő lényeges megjavulása április második felében sem várható. Az északi és északkeleti erős, hideg légáramlások úgy nappal, mint éjjel gyakori felhősödéseket vagy teljes borulásokat okoznak, legtöbbször csekélyebb csapadékkal.*

Ugy a nappali, mint az éjjeli hőmérséklet még jóval alatta marad a rendes tavaszinak.

Fagyok, főleg talajmentiek, havas esők, vagy havazások, különösen az északi részeken és a hegyeken, még mindig várhatók. Nagyon valószínű,

hogy 16—18 foknál melegebb s egyúttal derült időben csak ritkán lesz részünk.

A viszonylag legmelegebb idő április 24-én várható, különösen az ország déli felében erős déli meleg légáramlással kapcsolatban. Ettől fogva

a hónap végéig ugyancsak melegebb és derültebb idő következik,

naponta felhősödésekkel s hidegebb légáramlásokkal váltakozva. A viszonylag legszeleesebb s helyenként viharos idő: április 23—27. között várható az esti és kora reggeli órák között. Felhősödések s részben borulások, kisebb szelek és csapadékok: szórványosan mindennap, különböző időpontokban, gyakran a délutáni órákban is lesznek.

A libatenyésztés támogatására 30.000 pengőt utalt ki a kormány

Liba- és libatollkivitelünk az utóbbi időben, egyrészt a Duna- és Tiszaközi kiscsászák libaállományának minőségbeli korcsosodása, másrészt a visszatért Felvidék tarkatollu libatenyésztése miatt, némi akadályba ütközött. Eppen ezért a földművelésügyi minisztérium a fenti hibák kiküszöbölése és a kivitel előmozdítása szempontjából

30.000 P államsegélyt bocsátott e célra rendelkezésre a Duna-

Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának és a Hanza Mezőgazdasági Szövetkezeteknek,

hogy a szükséges vérfelfrissítésre alkalmas növendéklibák beszerzését és a tarkatollu libáknak fehér tolluakra való kicserélését rövid időn belül megvalósítsák. Remélhető, hogy ezáltal e vidékek kiscsászák libatenyésztése a kivitelben erőteljesebben fog részesedni. Az akció lebonyolítására hamarosan sor kerül.

A paradicsom átvételi ára

Az 1940. évi termései paradicsom szerződéses átvételével kapcsolatban a földművelésügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy a paradicsompürékivittelt csak akkor részesíti támogatásban, ha a gyárak a természetközeli nyersparadicsom-kilogramonként Budapest vámhatárán belül, a gyártási időszak első husz munkanapján a gyártelepre beszállítva 6 fillért, a többi munkanapon 5.5 fillért fizetnek.

Vidéken, azaz Budapest vámhatárán kívül, a megállapított át-

vételi árak a gyártási időszak első husz munkanapján különként 5.8, a többi gyártási munkanapon 5.3 fillér.

Az ebben az ügyben kiadott földművelésügyi minisztériumi rendelet részletesen szabályozza a paradicsomtermelés ügyét, valamint a paradicsompürégyártás feltételeit és lehetővé teszi ötezer vagon paradicsomnak termelési szerződés melletti természetesen. A miniszter rendelete az érdekeltek körében megnyugvást teremtett.

A Németországban járt munkások figyelmébe!

Felkérjük az alant felsorolt és az elmúlt évben Németországban dolgozott mezőgazdasági vándormunkásokat, haladéktalanul közöljék pontos címüket az Országos Központi Hitelszövetkezettel (Budapest, V., Nádor-u. 22.), hogy a részükre érkezett márkaküldemények pengőellenértékét számukra kiküldhessék. Nevezetteknek pénzküldeménye helytelen cím miatt nem kézbesíthető. Könnyen megtörténhet az is, hogy a felsoroltak nem tartoznak olvasóink táborába, kérjük ezért ismerőseiket, értesítsék nevezetteket, hogy végre hozzájuthassanak pénzükhöz.

Koperljós Iván megbízásából Koperljós Julia, Weltki Bytschkow, Kruschnik 459.

Kilynyes Olecka megbízásából Kilynyes Anna, Voca Kanyanyciy Uham 4.

Ollmann Pál megbízásából Ollmann Pauline, Czekeria, Zecsegyi-telep.

Münnich Gusztáv megbízásából Münnich Lujza, Cserkes 7., Felsőver, Sopron m.

Kriegel Ernő megbízásából Kriegel Ernő, Grombach, Gelmeica.

Domján József megbízásából Domján Józsefné, Eötvös-u. Vas m.

Joseptschuk Lukács megbízásából Joseptschuk Mihály, Vasyliv V Byckiv, Ul. Potoky 344.

ÜZENETEINK:

Korpecz Imre és Joó István, Kondorfa: Márkaküldeményeik még nem érkeztek meg. Irjanak német munkaadójuknak. — Csorba Magdolna, Mezőcsát: Nem érkezett semmi. — Oláh Károly, Gáborján: Nem érkezett a mai napig semmi. Munkaadójánál reklamáljon. — Bozsódi La-

jos, Biharkeresztes: Még nem jött meg. — Dancsecs Gyula, Farkasfa: Az OKH-hoz nem érkezett a mai napig. Német munkaadójánál reklamáljon. — Szilágyi György, Gyulavári: Augusztus 25-én kiküldött az OKH Szilágyi György, Gyulavári, Temető-u. 460. címre 190.70 pengőt, azóta erre a címre nem érkezett újabb összeg. Német munkaadójánál sürgesse. — Zuber Bálint, Öcsöd: Levelüket továbbítottuk annakidején. Tudomásunk szerint egyelőre tárgyalannak tekintendő. — Nagy József, Ködmön: A berlini mezőgazdasági munkásvédő irodának küldöttük ki levelét elintézés végett. — Kiss János, Kiskirályság: Nem érkezett az OKH-hoz a mai napig semmi. Német munkaadójánál sürgessék meg az átutalást. — Oravecz István, Heréd: 1940 január 11-én kiküldött az OKH a Heréd és Nagykökényesi Hitelszövetkezet címére 80 Reichsmarkért 120.20 pengőt. — Zsálek Vendel, Sajártóháza: Molnár Ilona megbízásából Molnár Pál részére Rm. 320.— = P 508.60, Zsálek Vendel megbízásából Zsálek Pál részére Rm. 240.— = P 381.40, Rm. 560-ért P 860.-t 1940 február 26-i kelt levéllel a O. K. H. a Zalabaksai Hitelszövetkezetnek kiküldötte. — Ifj. Soós István, Bagiad: Nem érkezett az O. K. H.-hoz a mai napig semmi. Német munkaadójának irjon és sürgesse a pénz átutalását. — Nagy Istvánné, Bödeháza: Nagy Istvánné, Bödeháza címre Rm. 233-ért P 370.30-at 1940 március 7-én küldött az O. K. H. — Zsirkó Lajos, Farkasfa; Tieber Lajos, Felsőcsatár; Talabér Ferenc, Orfalu; Krajcár József, Orfalu; Konkolics Ferenc, Orfalu; Krajcár Mária, Permise; Mesics Ferenc, Permise: Üzenjük: nem érkezett a mai napig semmi az Országos Központi Hitelszövetkezethez. Német munkaadójuknak irjanak és sürgessék meg az összeg átutalását. — Herczeg Kálmán, Kondorfa: Közölje, kinek küldötte az összeget, mikor, mennyit és honnan; az O. K. H. csak ezek birtokában tudja a reklamációt elintézni.

A kalocsai kubikosok munkát kérnek

A kalocsai földmunkásszövetkezet közgyűlésén, melyen Steuer György dr. a földmunkásszövetkezetek országos szervezője és Farkas Géza polgármester is megjelent, 300 munkanélküli kubikos részére munkát kértek. A hosszú tél alatt a munkások élelmiszereikből kifogytak és lerongyolódtak. Ezért kora tavaszkor mielőbb munkához és tisztességes keresethez akarnak jutni. Az egybegyűlt munkások végtelenül fájlalták, hogy a kereskedelemügyi minisztérium, az OKH-t, illetőleg a munkavállaló szövetkezeteket a közmunkák kiadásánál mellőzte, holott a munkások jogos szociális érdekeit a törvényhozás intenciójához képest a munkavállaló szövetkezetek útján kell, hogy megóvják.

A kalocsai munkavállaló szövetkezet kérelmeit táviratilag terjesztette a kereskedelemügyi miniszter elé.

Szövetkezeti székház-avatás Veszprémben

A veszprémi Takaré- és Hitelszövetkezet új székházát április 14-én avatták fel ünnepélyes keretek között. Az ünnepségen megjelent előkelőségeket Nirnsee Pál gazdasági főtanácsos, a szövetkezet elnöke üdvözölte. Hübner Béla igazgató a hitelszövetkezet történetét ismertette. Ezután Schandl Károly titkos tanácsos, felsőházi tag, az OKH alelnök-vezérigazgatója mondott beszédet. Ráműtatott arra, hogy

a szövetkezetek az igazi keresztény szellemet ápolják és a családi kistökék erősítését tűzték ki célul.

A szövetkezetek körülbelül 300 millió pengővel támogatják a kisembereket s az OKH 20—30.000 katasztrális hold földet igyekszik a kisemberek használatára juttatni.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!
Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénvasammoniak 20.5%, Mésznitrogén 19-21% nitrogén tartalommal!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

**Szőlők fenntartásához
nélkülözhetetlen a**

SZÉNKEG

Kérjen díjtalan ismertetőt
Magyar Szénkéngyár Rt.
Budapest, V., Nádor-utca 21.

GAZDATUDOMÁNY

Mit vethetünk a megtrikult vetések fölé?

Ha kifagyás, vagy kipállás miatt gabonavetésünk megtrikult, akkor elkésve, már nem szabad gabonafélével felülvetni, mert az nem fog a főterménnyel egyidőben beérni s így veszteségünk az aratáskor csak növekszik. Ha a vetés általában minden részen ritka, akkor felülvetésre helyesebb lesz valamilyen sarjadzóképes takarmányfélést használni, amely miatt a gabonát időben learathatjuk s utána fejlődhet a felülvetett növény, pl. lóhere, lucerna, baltacim, homokos a somkóró, nyulszapuka, szöszösbükköny, mely utóbbi tudvaleg tavasszal is vethető. Ha őszi gabonavetésünk foltos, akkor a foltokat felkapáljuk és csalamádét vetünk oda. Ugyanezt tehetjük, ha az őszi takarmánykeverék, pl. a buzásborsó ritkult ki. Rozsos-szöszösbükkönyvetésre azonban már nem volna helyes csalamádét vetni, mert a rozs elvénül, mire a csalamádé felnő. Ezért ezt inkább szöszösbükkönnyel vessük felül, amikor is az őszi vetést időben lekasálhatjuk, utána pedig a felülvetett szöszösbükköny még kisarjadzik, ezt azután takarmánynak kaszálhatjuk le, vagy magot foghatunk utána, esetleg zöldtrágyának száthatjuk alá.

Mit vessünk abba a földbe, melyről csak május elején huzódik le a víz?

Május hónapra csak azoknak a területeknek szabadna vetetlenül maradnia, amelyek a víz vagy egyéb okok miatt addig nem voltak bevetettek. Ezekre a területekre olyan növényféléseket kell választanunk, amelyek kései vetést igényelnek, vagy kései vetés mellett is eredményesen termelhetők. A kései érésű (pl. lófogu) kukoricafajták beérése májusi vetés esetében már bizonytalanná válik, de a korai érésűek megfelelő eredményt adhatnak. Csalamádénak kukoricát egyébként is szoktunk vetni májusban, sőt később is; sikerük késői vetés esetén biztosabb, ha a kukoricát szélesebb sortávokra vetjük és kapáljuk. Csalamádénak termelhetjük a cukorcirkot is, mely egyszerű vetés után többször kaszálható, mert nagy sarjadzóképesége van. De ne várjuk meg kaszálásánál a bugák megjelenését, mert akkorra csaka megfásodik s így az állatok szára sok izék visszahagyásával fogyasztják. A nem ciroktermelő vidé-

ken a *seprőcirkot* a kukoricatáblák szélén házi használatra is termelhetjük. Szalastakarmánynak, de magának is termelhetjük elkésve a *kölest* és a *mohart*. Zöldtakarmánynak vethető a *fehértusok*, amely a vályog és vályogos homoktalajok növénye, de megterem silányabb talajokon is. Mind zöldtakarmánynak, mind magának termelhető a *pohánka* (hajdina). Sok melet kiván, azért csak május második felében vethető legkorábban. Rövid tenészideje miatt tarló-növénynek is használják. Emberi étkezésre is használható, később vethető gyökernövények az *ugar* és a *tarlórépa*. Az előbbi május-juniusban, az utóbbi augusztusban szoktuk vetni. Május elején vethető még fészkekbe a *tök*, mely nagy tömegtermésével állathizlálásnál tesz jó szolgálatot, amellyel magját olaj-útszélre mindig jól lehet értékesíteni. A *bab* fagyérzékenysége miatt általában csak májusban vethető. Ne feledkezzünk meg végre a később vethető olajos növényekről, melyeknek termelése — nyersanyagszükségletünk biztosítása érdekében — hazafiúi kötelesség is. Ezek között legismertebb a *napraforgó*, mely mindenütt megterem, ahol a szőlő. Csak a hideg, kötött talaj nem való a termelésére. Ára az ősze valószínűleg már 30 pengőre emelkedik s így termelése gazdaságosnak lesz mondható. Ugyancsak májusban vetendő olajos növény a *ricinus*, amely mai ára mellett az ország déli részén, jövedelmesség tekintetében a kukoricával biztosan felveszi a versenyt.

Házinyulenyésztési tanfolyam. Az angolnyulenyésztés iránt mutatkozó nagy érdeklődésre a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* (Budapest, IX., Üllői-út 25., I. em. 10. Tel.: 187-702) április 22-től május 7-ig házinyulenyésztési tanfolyamot kíván rendezni. A tanfolyam részvételi díja husz pengő. Jelentkezési határidő: április 17.

Zavartalan a nitrogénműtrágya-ellátás. A földművelésügyi minisztérium a gazdaközönség tudomására hozza, hogy a nitrogénműtrágya-ellátásban az év tavaszán jelentkezett átmeneti és legtöbb esetben helyi jellegű fennakadásokat teljes mértékben kiküszöbölték. A *péti nitrogénműtrágya-ellátás* minden tavaszi felhasználására vonatkozó *nitrogénműtrágya-igénylést* a jelenleg érvényben lévő változatlan árak és szokásos feltételek mellett soronkívül kielégít. Az érdeklődő gazdák tehát tavaszi nitrogénműtrágya-szükségletüket akár a péti gyárnál megrendelés útján, akár a gyár helyi bizományosainál közvetlenül és akadálytalanul beszerezhetik.

A Mezőgazdasági Vásár nagy sikere

A negyvenkilencedik Tenézsállat-vásár és Mezőgazdasági Kiállítás iránt, a rendkívüli idők ellenére is, szinte példátlan érdeklődés nyilvánult meg.

A kiállítást és vásárt a Főméltóságú Ur, a Főméltóságú asszony, Teleki Pál gróf miniszterelnök és a kormány tagjai is megtekintették.

Darré német birodalmi közlelmezésügyi miniszter, Csabikovich délszláv földművelésügyi miniszter és Tassinari olasz földművelésügyi miniszter látogatása nyomán a német, délszláv és olasz sajtó nagy elismeréssel emlékezett meg Magyarországról és a magyar mezőgazdaságról.

Az idei mezőgazdasági kiállítás minden eddigi keretét meghaladó igen nagyarányú apaállatvásárlási akciót szervezett meg és bonyolított le.

Az akció keretében a köztenyésztés céljaira a magyar királyi gazdasági felügyelőségek összesen 760 darab tenézszezikát, 682 darab tenézszezikant, 210 darab tenézszezikost és 250 darab tenézszezikaromfit vásároltak, amivel szemben a távolabbi múltban a köztenyésztés vásárlásai mindössze 200-250 tenézszezikára korlátozódtak. Végeredményben tehát baromfiak nélkül

kereken 1650 darab nagy tenézszezikát, tenézszezikát, tenézszezikát és tenézszezikát került a kiállításról a népies állattenyésztésbe.

Örvendtes módon a kiállítás tenézszezikátvitelét is sikerült továbbfejleszteni. Jugoszláviába, Svájcba, Romániába és Szlovákiába a kiállításról nagyszámú tenézszezikátot vittek ki, közel 120.000 pengő értékben.

HIREK

UJJONG A RÖG . . .

Ujjong a rög, hogy újra szép tavasz van,

Élet pezseg erdön, mezön, tavakban: Mintha Isten járna-kele teremtve, Hogy a hitet fölgyujtsa a szivekbe'.

Amikor még Tél-király ült a trónján, Azt hittük, hogy minden úgy marad csonkán:

Fű, fa, virág, szív, amely már nem nem remél,

Csak akkor, ha új tavasznak fénye kél.

Most a földnek minden tagja eleven, Hegyet-völgyet eborit a szerelem:

Virágnak és méhecskének van párja, Nem maradhat a mi szívünk sem árva.

Szeressünk, míg életünknek mezején Kertész gyanánt munkálkodik a remény:

Hogy a lelkünk ne legyen bus pusztaság,

Amikor majd csillognak a zuzmárak...

MAJERSZKY JÁNOS
(Kiskőrös)

A váci püspök megkezdte tavaszi bérmálásait. Hanauer A. István váci megyéspüspök április 14-én kezdte meg tavaszi bérmautját, amelyet Pünkösdvásárnapján püspöki székhelyén, a váci székesegyházban fejez be. A dorozsmai és májsai kerületek plébániáin összel bérmál a főpásztor.

A mohácsi és esztergomi személyhajó-járatok megindítása. A MEFTER a Budapest és Mohács közötti naponkénti személyhajójáratokat április 20-án megindítja. Ezenfelül április 20-tól az Első Dunagőzhajózási Társaság Budapest—mohácsi menetrendjének megfelelően minden pénteken hajót indít Mohácsra. A Budapest—Esztergom közötti személy-járatok is megindulnak.

Május 5-ére halasztották a paraszti- és előadói est rendezőbizottsága — Kocsis József (Nagykozár), Radnóti István (Pécs) és Vörös Vince (Bakonya) — közli, hogy az eredetileg április hó 20-ára kitűzött est május hó 5-én tartják meg a Pesti Vigadóban. A rendezőség azért halasztotta el az est megtartását a budapesti nemzetközi vásár idejére, mert a vidéki közönség köréből tömeges ilyenirányú kérés érkezett. A szerzői és előadói est iránt, amelyen egyébként tizenöt-husz kiváló parasztköltő és író szerepel, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg ország-szerte. A rendezőség diszfővédnökül megnyerte Albrecht királyi herceget; a fővédnökök sorában pedig társadalmi életünk kitünőségei foglalnak helyet.

Közokirathamisítással ezer hold kö-lajterületet szerzett egy román pópá. Targoviste környékén súlyos visszaélést lepleztek le. Megállapították ugyanis, hogy Toma Voiculescu, Candesti község lelkésze közokirathamisítás alapján több, mint ezer holdnyi kö-lajterületet a maga számára kebeleztetett be. A lelkészt le-tartóztatták és az ügyesség fogházába vitték.

Elfogott feleséggyilkos. Duhanka János 28 éves bényi gazdálkodó a múlt héten összeszólalkozott feleségével, akire feltételek voltak. Szóváltás közben Duhanka lekapta a falról vadászfegyverét és kétszer feleségére lőtt. Az egyik golyó szíven találta az asszonyt, aki nyomban meghalt. A gyilkos férj elmenekült. Kétnapi bujdosás után a csendőrök Budapest közelében elfogták.

Ez aztán a krumpliföld! Angliában a háborús élelmezési viszonyok új divatot teremtettek: minden talpalattnyi helyet felásnak és — főleg burgonya — termelésre használnak fel a kormány felhívására, amely az eddig fel nem használt udvaroknak bevetését hazafias kötelességnek nyilvánította. Egy kenti polgár, a felhívásokon felelősköelve, elhatározta, hogy burgonyát fog termelni villája udvarán. Nekiállt az ásásnak és számolgatta, latolgatta, hogy a meglehetősen kis területen hány font — kb. 45 dgr — termésre számíthat. Alig félórás ásás után meglepően gyors és kedvező választ kapott a földtől: ásója ugyanis egy korszón csendült meg, amelyet kiemelve és felborítva, ezer darab 1344-ből való aranypénzt talált. Egy-egy arany öt fontot ért, a félórás ásás tehát, még mielőtt vetett volna, — ötezer fontnyi (kb. 75.000 pengőnyi) termést hozott . . . Kevés ilyen krumpliföld van, sajnos, kerek e világon . . .

Egy öreg pipás halála. Takács János 90 éves gávai asztalosmester ágában pipára gyujtott, elaludt, az égő pipa kiestt a szájából és meggyújtotta a szobában fűtőre használt szalmatörmeléket. Az erős füst megölte az öreg asztalost.

Teleki Andor gróf a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke. A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter Teleki Andor grófot a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal alelnökévé kinevezte. Gazdasági körökben osztatlan örömet és meglepetést keltett a Külkereskedelmi Hivatal új alelnökének a kinevezése, mert Teleki Andor gróf a külügyi szolgálatban, valamint a magángazdasági életben végzett komoly, szakszerű és eredményes munkájával általános megbecsülést és rokonszenvet biztosított magának.

Négy halottja van egy tiszai csónakszerencsétlenségnek. A szabolics-megyei Zalkod község mellett a Tiszán két csónak tizenhat utasával felborult. Három leány és Nagy István tanító a vízbe fulladt.

A honvédség és az ifjuság

A honvédelmi miniszter a következő rendeletet adta ki:

— Mind gyakrabban tapasztalható, hogy a fiatalság honvéd, stb. egyéneknek — különösen tiszteknek — ismeretlenül is tiszteleg. A honvédség iránti tiszteletnek és vonalomnak e megnyilvánulása nemcsak örvendetes jelenség, hanem egy kiválóan ígérkező nevelési rendszer kezdetének első — eléggé nem értékelhető — megnyilvánulása, melyet minden tekintetben továbbfejleszteni és ápolni elsősorban a honvédség tagjainak kötelessége. Ezért tartsa hazafias kötelességének minden honvéd, csendőrségi, stb. egyén, hogy a fiatalság tisztelettudó köszöntését — még ha ismeretlenül is történik az — szabályszerűen viszonozza. Ezzel a fiatalság hazafias és katonás érzését fokozzuk és illyirányú nevelését elősegítjük.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becserélése. **UJAK 24** hávirészlere is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

SPORTHIREK

A labdarugó nemzeti bajnokságban a Ferencváros megakasztotta a Hungária további előnyomulását és 2:0 arányú győzelmet aratott a kékfehérekben. Legjobb játékosai Csikós, Sárosi III. és Finta voltak. A mérkőzés után a Hungária bajnoksága ismét veszélyben foroghat. **Eredmények:** Ferencváros—Hungária 2:0, Újpest—Szeged 3:2, Bocskai—Taxi 2:0, Elektromos—Kassa 2:0, Szolnok—Haladás 3:2.

A bajnokság sorrendje: Hungária 31, Újpest 29, Kispeszt és Ferencváros (az utóbbi eggyel kevesebbet játszott) 26, Törekvés és Elektromos 24, Szeged 23, Gamma és Bocskai 19, Szolnok 18, Haladás 17, Taxi 12, Kassa 8 pont.

A HTVK Gömbös-émlékversenyt a Kormányzó Ur jelenlétében tartották meg. A verseny mindhárom ágában, párbajtőrben, kard- és összetett versenyben a HTVK (honvédtisztek) győzött.

A kerékpáros verseny évadnyitását a huszonötökörös távon Éles (FTC) győzött. Ideje csúcsteljesítmény. (2 ó, 44 p, 5 mp.)

A Kémény-díjas mezei futóversenyt csapatban az UTE nyerte meg. Egyéni győztes Csaplár (MAC).

Kispeszt labdarugó csapata kétszer játszott Isztambulban. Először 6:1 arányban veszített, másodsor 1:0-ra győzött.

Vásárok jegyzéke

Április 21., vasárnap. Baja oák., Jász-kisér oák., Nagykáta oák., Nagykőrös oák., Sajószentpéter oák., — Április 22., hétfő. Debrecen o. ló- és marhavásár, Devcsér oák., Dunapentele oák., Egyek oák., Felsőreg oák., Harkány oák., Jász-kisér oák., Kiskomárom oák., Kisköre oák., Mátészalka oák., Mosonszentjános oák., Nagykőrös oák., Noszlop oák., Nova oák., Pécsvárad oák., Sajószentpéter oák., Szécsény oák., Szigetvár oák., Tatabánya h. (csak megyebeli kereskedők és iparosok árusíthatnak). Ver-

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István
tűzoltószergyára
Gyár és iroda:
Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Mindenfajta légoltalmi és ipari
Kötszerek, orvosi műszerek
segély-felszerelések
és a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet által felülvizsgált és engedélyezett
MENTŐSZEKRENYEK
gyártónál:
Schoffola Ernő
gyáros és nagykereskedő
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

Községek részére szükséges összes
légoltalmi és gázvédelmi felszerelések
Tűzoltó személyi és szakkikkek, oktató eszközök. Honi légvédelmi korszerű falitábla stb. stb.

Szalay és Társa Rt.
lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet
Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

FLAMEX
hatóságilag engedélyezett
fa-lángmentesítő anyagra
kérjen ajánlatot.
„FLAMEX” fa-, textil-impregnáló és műszaki Kft.
Budapest, VI., Horn Ede-utca 5.
Telefon: 316-069.

pelét oák., Vizvár oák. — Április 23., kedd. Búdszentmihály oák., Debrecen o. ló- és marhavásár; (o. ipari és kereskedelmi kirakóvásár); Demecsér oák., Devcsér oák., Diósjenő oák., Gelej oák., Kőröstarcsa oák., Pécsvárad oák., Pincehely oák., Soltvadkert oák., Szécsény oák., Szigetvár ok., Szombathely oák. — Április 24., szerda. Bánokszentgyörgy oák., Debrecen o. ipari és kereskedelmi kirakóvásár, Gyulakeszi oák., Igal oák., Kőröstarcsa ok., Nemesnép oák., Répcszentgyörgy oák., Somlószőlős oák., Szerencs oák., Szil oák., Szombathely oák., Tass oák., Túrje oák., Vasszentmihály oák., Zsámbék oák. — Április 25., csütörtök. Balatonfőkajár oák., Gyula o. marha, se- és juhvásár, Jászszentlászló oák., Kapuvár há., Kislér oák., Marcaltó oák., Mára oák., Nagy-kálló oák., Nagyszékely oák., Rakamaz oák., Toponár oák., Tornaszentandrás oák., Zsámbék ok. — Április 26., péntek. Csongrád oák., Gyula o. lóvásár és gazdasági eszközök vására. — Április 27., szombat. Apátfalva oák., Csongrád oák., Gyula ok., Szekszárd h. se-, juh- és borjufelhaj-sal, Szomajom oák.

TALÁLJA KI!

SZÖREJTVÉNY

ruhaanyag testrész & (é = e)

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizető-táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékaik nincs. A Találja ki! eredményét a 19-ik számban közöljük. A 12-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

BOLDOG HUSVÉTI ÜNNEPET!

Beérkezett huszonkét megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk Ferenczi Kálmán, Miskolc és Gyöngyi József, Pécs előfizetőink címére.

A 13-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

TENYÉSZALLAT.

Beérkezett huszonhárom helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk Mikula János, Békés és Timóti Gábor, Pápa előfizetőink címére.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol lehet beszerezni néprádiót? (K. G., Kiskamond.) — **Felelet:** Az első 20.000 darab néprádió már elfogyott. Szó van újabb akcióról; forduljon a legközelebbi város valamelyik rádiókereskedőjéhez, aki előjegyzéseket gyűjt a készülékekre. Megjegyezzük: ezek a gépek hálózatiak, tehát csak ott használhatók, ahol villanyvilágítás van. **Vetőmagra és drótkerítésre vonatkozó ajánlatot a Magyar Mezőgazdák Szövetsége (V., Alkotmány-u. 29.) küld Önnek.**

Kérdés: Milyen gyümölcs- és szőlőfajták ajánlhatók az alföldi vályogtalajra, mely alatt 1 m-re már vizet át nem eresztő agyagtalaj van? (Sz. H. M., Orosháza.) — **Felelet:** A gyümölcsfák és szőlő nem tenyésznek olyan talajban, hol 1 m. mélyen már vizet át nem eresztő agyagtalaj van. Itt csak ribizke, egres vagy málna termeléséről lehet szó.

Kérdés: Hogyan lehet értékesíteni a borkövet? (T. G., Szombathely.) — **Felelet:** A borkő fontos szilíciumtartó szövet, posztó, festékek, szitáporok, bizonyos gyógyszerek előállításánál, tisztítóüzemekben vas- és tintafoltok eltávolítására. Ilyen üzemeknek tessék megvételre felajánlani!

Arany- és ezüstpénzek ára

1940. április 17.

Ezüstpénzek. 1 darab egykoronás 45 fillér; kétkoronás 90 fillér; ötkoronás 2 pengő 25 fillér; régi egyforintos 1 pengő 20 fillér.

14 karátos törtarany grammonként 5 pengő 20 fillér.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, IV. 21.:

8: Ébresztő és hanglemezek. 10: Ref. istentisztelet. 11: Róm. kat. istentisztelet. 12.30: Hangverseny. Közben: Rádiókrónika. 14: Hanglemezek. 15: „Mit jelent a szőlő és a bor gazdasági életünkben és az emberi szervezet szempontjából?” A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 15.45: Cigányzene. 16.30: Előadás. 17.15: Jazz. 17.45: Regényrészlet. 18.10: Szórakoztató zene. 19.05: Sporteredmények. 19.25: Hegedű, zongora. 19.55: Felolvasás. 20.10: „A csikós.” Népszínmű három felvonásban. Irta Szigligeti Ede. 22.10: Táncczene. 23.20: Cigányzene.

HÉTFŐ, IV. 22.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákkéltő. 17.15: Táncczene. 17.50: Előadás. 18.15: Magyar nóták. 19.25: Tangóharmadik. 19.45: Előadás. 20.10: Hangverseny. 20.45: Előadás. 22.10: Cigányzene. 23.25: Filmdalok.

KEDD, IV. 23.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: Katonazene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Előadás. 17.15: Fuvola, zongora. 17.35: Előadás. 18.05: Szalonzene. 18.30: Előadás. 19.25: Közvetítés Rómából. 19.50: „Egészségügyi Kalandrium.” 20: „Az atyamester.” Drámai miniatűr. Irta Harsányi Kálmán. 20.30: Táncclemezek. 20.40: Operaelőadás. 22.10: Táncczene. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, IV. 24.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: Hanglemezek. 13.30: Hangverseny. 16.15: Gyermekdelután. 17.15: Ének, zongora. 17.45: „Londoni levél.” 18: Cigányzene. 18.25: Előadás. 19.05: Felolvasás. 19.25: Táncclemezek. 20: Varga József dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter beszél a Budapesti Nemzetközi Vásárról. 20.15: „Három huszár.” Operett három felvonásban, nyolc képből. Irta K. Halász Gyula és Szilágyi László. Zenéjét szerezte Buday Dénes. 23.45: Magyar nóták.

CSÜTÖRTÖK, IV. 25.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: Cigányzene. 13.30: Szalonzene. 16.15: Ruszin népdalok. 17.15: Rendőrzenekar. 17.35: Elbeszélés. 18: Cigányzene. 18.45: „Háztartási időszert tanácsadó.” Velezdi Sarolta előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 19.30: Operaelőadás. 20.10: Kültügyi negyedóra. 22.10: Szalonzene. 23.25: Táncclemezek.

PÉNTEK, IV. 26.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: „Séta a Nemzetközli Vásáron.” 13: Ének. 13.30: Katonazene. 15.45: Üzenetek a Vásárból. 16.10: Diákkéltő. 17.15: Cigányzene. 17.45: Előadás. 18.10: Szalonzene. 19.05: Sportközlemények. 19.25: Ének. 19.55: Bajor Gizi előadása. 20.25: Hangverseny. 22.10: Jazz, cigányzene. 23.20: Hanglemezek.

SZOMBAT, IV. 27.:

10.20: Két felolvasás. 12.10: Dalkar. 12.55: Gordonka, zongora. 13.30: Hanglemezek. 15.45: Üzenetek a Vásárból. 16.15: Közvetítés a Pedagógiai Szeminárium gyakorlati iskolájából. 17.15: Cimbalomhangverseny. 17.45: Közvetítés az Ifjusági Vöröskereszt házi betegápolási tanfolyamáról. 19.25: Elbeszélés. 19.40: „Muzsikál a mult.” Lehár Ferenc élete dalban, muzsikában és prózában. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

Budapest II. Kedden IV. 23-án, 17.45 órakor és szombaton, IV. 27-én, 18.45 órakor: Mezőgazdasági felőra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavideki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fehérmegyei, dunántúli és kislétföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.65, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. — Rozs: pestvidéki 16.45—16.70, más származású 16.65—16.90. — Sörörpa: kiváló 22.60—22.85, elsőrendű 21.60—21.85, középminőségű 18—18.25. — Zab: középminőségű 20.80—21.05. — Kukoricat: tiszántúli állomásról 21.90—22.05, egyéb állomásról 21.85—21.95. — Takarmányliszt: Finom buzakorpa 14.65, 8-as takarmányliszt 16.60—17.35 pengő mm-ként helyt Budapest, zsákostul.

Maglaci. Árak helyt vidéki vasutalmáson, 100 kg-ként, minőség szerint: lucernamag nyers, arankás 240—265, fehérbárcás, budapesti paritásban 310—320, lóheremag nyers, arankás 160—180, ólomzárólt, budapesti paritásban 220—230, bíborheremag 80—92, szépszöbökköny 56—62, tavaszi bukköny 43—47, köles, fehér, budapesti paritásban 42—46, vörös, budapesti paritásban 38—40, csillagfürt fehér, lapos 22.50—23.50, borsó, Viktória, sterilizált 58—63, expressz, sterilizált 44—48, lencse, nagy, sterilizált 36—47, közép, sterilizált 27—33, kicsi, sterilizált 23—26, dunai szokványbub 30.50—31.25, gömbölyű fűrjáb 33—35, uradalmi kék mák 148—153 P.

Takarmányvásár. Árak métermázsánként pengőben: rétszéna Ia 9.50—10.20, IIa 8—9, muharszéna 9.60, lucernaszéna 12—12.10, rozszalma 4.20, buzaszalma 4.

Abraktakarmány. Árak kicsinyben, mm-ként, Budapesten: árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 14, lenmagpogácsa 16, tökmagpogácsa 16, kókuszpogácsa 14.50, repcepogácsa 11, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14.50, melász 10, haliszt 45 P.

Vágómarha. Árjegyzés élősúlyban: bíka, magyar IIa 62, IIIa 50, tarka Ia 75—78, IIa 62—74, IIIa 50—61, ökör, magyar Ia 82, IIa 56—76, IIIa 42—54, tarka Ia 90—93, kivételesen 100, IIa 64—88, IIIa 48—60, tehén, magyar Ia 70, IIa 54—68, IIIa 42, tarka Ia 78—86, kivételesen 88—90, IIa 58—77, IIIa 40—57, növedék 40—82, kicsontozni való 30—39 fillér kg-ként.

Tenyésmarhák és jármosókrök. Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 72—76, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó 500—580 kg-os 63—72, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (fehér) 72—76, 1 1/2 éves íszó 70—72, 1 1/2 éves tinó 70—72, fiatal friss fejős tehén 80—95 fillér kg-ként.

Sertéspiac. Elsőrendű uradalmi 133.50—135.50, másrendű uradalmi 132—133, elsőrendű szedett 124—132, másrendű szedett 112—118, harmadrendű szedett 96—110, elsőrendű öregsértés 108—114, másrendű 82—104, angol töksertés 119—124, elsőrendű angol sonkasültő 116—122, másrendű angol sonkasültő 100—114 fillér kg-ként élősúlyban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltözött tej 10—12, tejszín 220—240, tejfel 130 fillér literenként. Főzővaj 320—360, teavaj 370—420, tehénturó, sovány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 160—200, trappista 200—280 fillér kg-ként.

Juhgomolya. Az OMTK a kellően érett és szikkadt, teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jáért továbbra is helyt Budapest-Kelenföld pályaudvar vagy helyt Budapest-Józsefvárosi pályaudvar 1.70 pengőt fizet a termelőknek.

Juh. Exportra páronként 80 kg feletti prima minőségű ürü gyapjával 70, exportra 80 kg feletti anyabirka 50, bárány (teljes fogas) 65, tenyész anyajuh fésis 60—70 fillér kg-ként. Az ürünel és az anyabirkánál 3 kg, a báránynál 2 kg súlylevonással. Belföldi ürü, Ia osztály 48—56, belföldi anyajuh és II. osztály 36—46, belföldi bárány 10—12 kg-os 40—56 fillér kg-ként.

Ló. Árak: Könnyebb kocsiló (hintós és jukker, stb.) 600—800, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 550—900, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 300—540, öszvér 100, alárendelt minőségű ló 70—300, vágó 40—300 P darabonként.

Zöldsző. Kalarábé ujdonság 36—100, fejessaláta, melegágyi 10—50 fillér darabonként; hónaposretek 16—60 fillér csomónként; sóska, melegágyi 200—360, szabadföldi 100—260, paraj, tisztított 70—160 fillér kg-ként.

A vöröshagyma új termelői ára. A hagymaellenőrző bizottság határozata alapján a METESZ további intézkedésig a vöröshagymát mázsánként 9 pengős árrban veszi át.

Borpiac. A borpiac az utolsó hetekben megélné. A termelők akezdődő mezőgazdasági munkára való tekintettel kínálják a borokat. A fagykárrel kapcsolatos rémhírek kezdenek elcsendesedni. A kereskedelem, miután a forgalom továbbra is élénk, érdeklődést mutat és a piacra kerülő tételeket átveszi. Az Alföldön kistermelőknél a borárak silányabb minőségűeknél is 3 fillér körül mozognak, jobb borokért azonban a kereskedelem 3.2—3.3 fillért is fizet. Uradalmi tételek változatlanul 3.5 fillér körül és azonfölül kelnek el, seprő nélkül. A minőségi borvidékeken is elég élénk a forgalom.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.